

[Carlsen-Skiødt.]

Forslag om Folkeskolens Begreb og Undervisningens Indhold vil blive modtaget med stor Opmærksomhed af den vaagne Del af Befolkningen, og det vil betyde, at der lægges nyt Ved til den Ild, der har været Aarsag til det Røre, jeg har nævnt. Folkeskolen har hidtil haft Kristendomsundervisningen som Undervisningens Grundvold; og at Befolkningens Flertal fremdeles ønsker, at det skal være saaledes, er der ingen Tvivl om. Og naar der opstaar en Ængstelse for, at der tilsigtes en Forandring lidt efter lidt paa dette Omraade, synes jeg ikke, det er uden Grund. At Socialdemokrater og Radikale krævede det gamle Forhold mellem Kirke og Skole ophævet, vakte vel ikke megen Opmærksomhed, det kunde man i Forvejen være indstillet paa, men at Partiet Venstre gik med Regeringspartierne her, hvor det ikke drejede sig om Økonomi, og derved gjorde det muligt, at Tilsynsloven gennemføres, det har gjort mange i Befolkningen utrygge over for Venstres og Regeringens Arbejde paa Skolesagens Omraade. Nu ved jeg vel, at den nuværende Undervisningsminister gentagne Gange har udtalt, at der ingen Fare var paa Færde, og noget lignende har Ministeren ogsaa skrevet gentagne Gange, f. Eks. i „Kristeligt Dagblad“. Ministeren har sagt, at han ønskede, at Kristendomsundervisningen skulde være folkekirkelig, og det har jeg og Befolkningen saa maaske Lov til at forstaa saaledes, at den skal være evangelisk-luthersk, den Betegnelse, som Folkekirken har i Grundloven. Man har vel endvidere Lov til at forstaa det saaledes, at denne Undervisning skal være positiv kristelig, altsaa ikke positivt minus — dette være sagt med Anførelstegn, for det er kun et Citat —, men virkelig positiv kristelig. Denne Ministerens Udtalelse paaskønner jeg som Udtryk for, hvad denne Undervisningsminister ønsker, for saa vidt jeg da ikke har lagt mere ind i Ministerens Ord, end han selv ønsker, der skal lægges i dem. Men — og der er jo et meget væsentligt Men i denne Sag — der blev før nylig for at tage et Eksempel afsagt en Domskendelse, der slaar fast, at en Ministers Ord ikke er bindende hverken for ham selv eller for en efterfølgende Minister, ja, end ikke er bindende, selv om et saadant Tilsagn er ført til Protokols. Jeg synes, det var en meget kedelig Dom, og den burde vist have været prøvet ved Højesteret, for medens vi altid her i denne Sal hidtil har betragtet en Udtalelse af en

Minister, naar den blev afgivet, om jeg saa maa sige ex cathedra, for at være lige saa god som en skreven Lov, saa har denne ubetingede Tillid til en Ministers Udtalelse ved denne Dom sikkert faaet et meget alvorligt Grundskud, og Virkningerne af dette Grundskud vil holde sig længe.

Og mange andre Ting gør, at den alvorlige kristne Befolkning føler sig utryg over for den vedtagne Skoletilsynslov og ogsaa over for den nu forelagte Lov om Folkeskolen.

Jeg skal nævne nogle faa Ting. Jeg har jo kun et Kvarter, saa jeg maa begrænse mig til ganske enkelte Punkter. Jeg skal først sige, at alle disse Ting kan maaske enkeltvis synes at være af mindre Betydning. Nogle vil maaske endda sige, at de er ret ubetydelige. Men det gaar her som med de smaa Mosaiksten, at de alle hver for sig er med til at danne Billedets Helhed.

Medens det, saa vidt jeg ved, altid er og har været saadan i de ældre Skolelove, hvor Undervisningsfagene omtales, at Religionsundervisningen nævnes først — og jeg tænker, det var, fordi vore Fædre derved vilde tilkendegive haade for sig selv og for Befolkningen, at det Fag var det grundlæggende, det var Begyndelsen, det var Underbygningen for al den anden Undervisning —, er det anderledes i nærværende Lovforslag. Her har dette Fag faaet Pladsen som Nr. 5 i Rækken og er blevet anbragt imellem Historie og Geografi. Dette er sikkert sket med velberaad Hu. Jeg har ikke Grund til at tro, at det er tilfældigt. Og det er sikkert heller ikke tilfældigt, at Anbringelsen er sket just mellem de to nævnte Fag.

Efter § 41 i Lovforslaget kan en Lærer — ogsaa en Enelærer — blive fritaget for at undervise i Religion. Dette er jo noget ganske nyt, og der er sikkert mange, der vil synes, at det er en mærkelig Bestemmelse. Naar en ung Mand eller en ung Kvinde tænker paa at blive Lærer, kender de jo Betingelserne og ved, hvad der kræves af dem, hvis de vil gaa ind i denne Livsstilling, og hvis de ikke ønsker at gaa ind under de foreliggende Betingelser, faar de vælge sig en anden Stilling. Hvis jeg f. Eks. ikke ønsker at være Skorstensfejler, saa maa jeg selvfølgelig søge ind i en anden Profession. Saadan er det i alle Livets Forhold. Jeg finder derfor, det foreslaaede er en mærkelig Bestemmelse. Skolen maa kræve noget ganske bestemt; en kristen Skole i et kristent Land maa kræve noget ganske bestemt af Undervisningen og af de Mænd og Kvinder, der vil undervise i